

MOOTTORI

7-8•2006

SUOMEN ENSIMMÄINEN AUTOMOBILI VUODESTA 1925

WROOM!

YLI 1000 HV

NITROMETANOLILLA

600€

AL
Autoliitto

www.autoliitto.fi

6 145853 50138

535013-0607

KOEAJOSSA **SKODA ROOMSTER**
KESÄAVOT **DODGE VIPER & NISSAN MICRA**
MERIELÄMYS – **VUOKRAA PURJEVENE**

Moottorin lukijamatka 24.-28.5.2006

Helsingistä Holmenkollenille

Matkailuauto on erilainen lomanviettotapa, jota jokaisen kannattaisi kokeilla. Moottorin lukijamatkalle lähteneistä suurin osa oli ensikertalaisia, mutta kokemus oli kaikille mieleinen. Matkalla Osloon tutuksi tulivat leirintäalueiden ja nähtävyyksien lisäksi paikalliset liikennetavat.

MOOTTORIN lukijamatkalle starttasi toukokuun lopulla joukko autoliittolaisia, joista suurimmalle osalle matkailuauto oli uusi tuttavuus. Lapsiperheiden kokeilunhalu ei ole matkan autot vuokrannelle Touring Carsille mikään yllätys.

- Matkailuautojen suosio kasvaa vuosi vuodelta", kertoo yrityksen Norjan country manager Timo Partanen.

- Suuri osa autonvuokraajista on ensikertalaisia, jotka tyyppillisesti kokeilevat muutaman kerran ja investoivat sitten jossakin vaiheessa omaan autoon. Matkailuautossa ihmisiä viehättää vapauden tunne, kun kesämökki on koko ajan mukana eikä siirtymätaipaleita tarvitse nyhjäätä henkilöautossa vierähtämässä istuen.

Vantaalta punaiselle laivalle

Reissulle startattiin noutamalla autot vuokraamolta Vantaalta. Lyhyen käyttökoulutuksen aikana matkalaisille opastettiin kaasulla ja sähköllä toimivien lämmitys- ja muiden laitteiden käyttö ja näytettiin, kuinka sisätilat saa illalla muutettua makuutiloiksi. Vuokrauspakettiin kuuluivat wc-aineet, puutarhakalusteet, astiat, sänkyvaatteet ja astiat. Kun tarvittavat paperit oli täytetty kurvasivat autot

➔ Oslossa on yllättävän monenlaista nähtävää. Matelijä näytelly osoitteessa Storgata 26 on lasten mieleen.

rohkeasti liikenteeseen ja kohti Viking Linen Mariellaa, jolla navakassa sivumyötäisessä (yli 20 m/s tuulessa) seilattiin Tukholmaan. Monia kuljettajia jännitti eniten matkailuautojen yli kol-

↑ Monarkia näkyy Oslossa mm. perinteisten vartiomiesten muodossa.

➔ Gustav Vigelandin parisataa villiä ihmisfiguuria löytyvät aivan Oslon keskustan tuntumasta.

men metrin korkeus, joka itse kultakin oli unohtua satamassa matalalla kulkevia laivan kiinnitysajajereita alitettaessa.

Perillä Tukholmassa autot lähtivät kukin omaan tahtiin hakeutumaan moottoriteille. Karavaanarit pääsivät nopeasti hyvään matkatunnelmaan

AL-ETUJA

- Kartat, oppaat ja matkailutiedot Autoliitosta.
- Myös Ruotsin Motormännens Riksförbundi tai Norges Automobil-Forbund auttavat AL-jäseniä esimerkiksi neuvomalla reittivaihtoehtoja ja hyviä käyntikohteita.
- AL-turva auttaa, jos auto hajoaa Ruotsissa tai Norjassa.
- Laivamatkat edullisesti Autoliitosta ostamalla.
- Silja Linella kaikista matkoista 5 % alennus lippujen lopsummasta, kun matkaliput lunastetaan Autoliiton toimistoista Helsingistä tai Turusta. Myös SeaWindin aluksilla Turku-Tukholma 5 % alennus lipuista ja varaukset AL:n kautta. Viking Line tarjoaa Suomi-Ruotsi -laivaliput jäsenille erikoishinnoin, kun liput lunastetaan AL:n kautta.
- Muista kysyä alennuksia leirintäalueen vuokrasta ja nähtävyyksien sisäänpääsymaksuista.

ja varsinkin autojen takaosissa istuvat lapset totesivat jääkaapin läheisyydessä matkustamisen toimivaksi ratkaisuksi.

Poikittain Ruotsin halki

Tukholmasta länteen päin ajettaessa on Mälaren-järven etelärannalla idyllinen Mariefredin pikkukaupunki ja sen kainalossa Gripsholmenin linna. Moottorin lukijakaravaanarit kansoivat pysäköintialueen ja linnan lisäksi monet katsastivat pikkukylän tauko-aikeita, joissa paikalliseen tapaan söpi nauttia vaikkapa vohveleita kaikilla herkuilla. Hintataso on kotimaahan verrattuna edullinen. Herää kysymys, tekikö Ruotsi sittenkin viisaammin piittäessään kruununsa, sillä 100 kruunua tuntuisi naapurimaan kahviloissa olevan ostovoimaisempi summa kuin sitä vastaava 11 euroa Suomessa.

Liikenne ruotsalaisilla teillä sujuu leppoisasti ja karavaanareita kunnioitetaan. Pahastikin ruuhkaiselle kaistalle pyrittäessä riittää, kun vilkun laittaa naksuttamaan. Tilaa järjestyy Suomenkin kilvillä reissaavalle ja usein kohteliaan kädenheilautuksen kera. Huomaavaisuus jatkui myös Karlstadin leirintäalueella, jonne saapuessamme vastaanotto oli jo kiinni. Puhelimella tavoitettu henkilöstön edustaja kehotti etsimään hyvän paikan, kytkemään auton verkkovirtaan ja nauttimaan elämästä. Paperityöt hoidettiin vasta seuraavan päivänä paremmalla ajalla.

Matkailuauton lämmityksen säätäminen sopivaksi kylmän yön varalle otti oman opetteluaikinsa, mutta kaasun ja sähkön yhteispeliin pääsi pienellä harjoittelulla mukavasti kiinni. Tärkeintä on huolehtia riittävästä ilmanvaihdesta, jotta nukkujilta ei yöllä happi loppuisi. Isompikin perhe tottuu yllättävän nopeasti toimimaan normaalia pienemmissä kotitiloissa ja ilta- sekä aamupuuhat hoituvat parin harjoittelun jälkeen rutiinilla ja vuoroaan odotellen.

↑ Matkailuautossa mukaan mahtuvat sekä pehmolelut että puutarhakalusteet. Vuokrattavat autot on yleensä varustettu reissukuntoon astiastoja ja vuodevaatteita myöten.

↓ Leirintäalueella auto liitetään verkkovirtaan ja picnic-herkut pysyvät jääkaapissa kylminä.

Oslo yllättää positiivisesti!

Oslossa on helppo löytää leirintäalueita, mutta aukioloajat kannattaa varmistaa etukäteen. Jo sisääntuloiteilla on kylttejä lähestyvistä campingkohteista, joista isoimmat ovat Norjan Autoliiton ylläpitämiä. Norjassa Autoliitto NAF on muutenkin hyvä kontakti suomalaisen Autoliiton jäsenille. Jos tarvitsee neuvoja missä tahansa autoiluun tai matkailuun liittyvässä, löytyy NAF:n toimipisteestä apua.

Moottorin matkailijoista suuri osa asettui Holmenkollenin kainalossa sijaitsevalla NAF Bomstad leirintäalueelle. Paikka on iso ja löytyy kätevästi kehä III:n pohjoispäässä viittoja seuraamalla. Hintataso on edullinen ja leirintäalueelta löytyy mm. ravintola, jonka pizzat hakevat vertaistaan maussa ja varsinkin koossa. Oslossa syödään hyvin ja runsaasti!

Itse kaupunki yllättää monet leppoisalla, vanhalla habituksellaan. Keskustan kivitalot eivät olekaan mo-

derneja lasitorneja, kuten vauraan öljymaan pääkaupungilta odottaisi. Pienillä kujilla kävelee mielikseen ja mieli lepää hienokuntoisen ja siistin kaupungin keski-eurooppalaisen oloisessa tunnelmassa. Kävelykadut ja puistot ovat turistien kansoittamat, mutta tungosta ei silti synny, koska Oslon keskustan arkkitehtuurissa on jätetty tilaa ihmisille. Vigelundin puistossa voi viettää piknikkiä avarilla ruohonniityillä kaikessa rauhassa satoja patsaita ihmetellen.

Kun keskustasta siirrytään ylös vuorenrinteille, vaihtuvat vanhat kivitalot pikkuhiljaa idyllisiksi omakotitaloiksi, joiden puuverhoilut on maalattu iloisin kalastajavärein.

Myös hintataso Oslossa yllätti positiivisesti. Kaupunki ei olekaan niin kallis, kuin yleensä oletetaan. Tavallisella matkabudjetilla pötkii aivan riittävän pitkälle. Ravintolassa syöminen ei ole ratkaisevasti kalliimpaa kuin Suomessa.

Moottorin lukijamatkan viimeinen ilta vietettiin illastamalla joukolla näköalravintolassa. Seuraavana aamuna olikin vuorossa autojen siivousta ja palautus Touring Carsin Norjan konttoriin. Kokemattomuudesta huolimatta isojen autojen kanssa ei sattunut havereita ja matkalaiset selvisivät puhtain paperein vuokraamon lopputarkastuksesta. Kun paluulentomme nousi ilmaan Oslon kiitoradalta, muistui mieleen Espoosta mukaan matkalle lähteneen perheen poikien naseva vastaus kiteytys matkailuautoilusta:

- Kivaa, kun ei tartte mennä hotelliin!

Hyvä tietää Ruotsista ja Norjasta

- Luottokortilla maksettaessa tulee tunnusnumero olla mukana. Kaupoissa ja bensa-asemilla kortti höylätään itse myös kassalla. Allekirjoitusmahdollisuutta ei yleensä tunneta.

- Pienempien leirintäalueiden vastaanotot suljetaan usein jo klo 18.00.

- Kruunuja on hyvä vaihtaa käsikassan verran jo Suomesta lähtiessä, matkan varrella vaihtopaikat ovat vähissä ja kaikkialla korttitkaan eivät käy.

- Laivalla kaasupullojen tulee olla suljettuina. Jääkaappi kannattaa ostaa täyteen vasta Ruotsin puolella, sillä koko laivamatkaksi ei kaappia kylmentävää akkuvirtaa ehkä riitä.

- Norjassa tietullia maksetaan aina, kun asema ohitetaan. Esimerkiksi Oslon kaupungista ulos ja sisään ajettaessa lankeaa aina parikymmentä kruunua maksettavaksi, vaikka kävisi vain kassa-aseman takana.

Tietullit on selkeästi merkitty ennakoivoin liikennemerkein ja ajokaistaopastein. Maksu-mahdollisuuksia on 1) etukäteistilaus = abonnement, 2) tasaraha Norjan kolikoita = Mynt/coin ja 3) käteinen Norjan raha, josta saa vaihtorahaa = Manuell.

Vähimmäisrangaistusmaksu on NOK 300,-. Jos ajaa vahingossa tietulliaseman ohi, voi ottaa yhteyttä kyseiseen tietulliyhtiöön ja saada sieltä laskun. Lasku on maksettava 3 vrk kuluessa. Lisätietoja: www.norvegfinans.com, www.fjellinjen.no tai www.vegvesen.no.

- Erillinen kansallisuustunnus FIN on edelleen pakollinen, vaikka ajoneuvossa olisi uudet eurokilvet.

- Huippuvuorille (Svalbard) matkustettaessa on Schengenin sopimuksen mukaisesti on 25.3.2001 alkaen esitettävä passi. Huippuvuoret on nk. kansainvälinen alue, joka ei liity Schengenin sopimukseen.

- Matkailuautojen vuokrausehdoista tietoa saa esimerkiksi osoitteesta www.touringcars.fi

Tanskalainen satulinna

Satusetä H.C Andersen Peukalo-Liisa olisi hyvin voinut syntyä Gavnon linnan puutarhaan.

TANSKA on linnojen luvattu maa. Gavnon linna sijaitsee mukavasti lähellä, mutta kuitenkin sen verran syrjässä suurimmista valtateistä, että sen pihalla voi rauhassa ihastella puutarhaa tai vaeltaa linnan kiviseinien suojassa. Mielenkiintoista nähtävää riittää niin äidille, isälle kuin lapsillekin.

Gavnon linnan historia on pitkä ja monipolvinen. Linna sijaitsee piskuisella saarella, jossa on asuttu aina 1200-luvulta alkaen.

Nykyisessä linnassakin on yhä näkyviä muistoja jopa 1400-luvulta. Linnassa on nimittäin edelleen yksityinen kappeli, joka on peräisin 1400-luvulla saareen rakennetusta nunnaluostarista. Vuonna 1402 Tanskan kuningatar Margareetta I perusti Gavnon saarelle dominikaanisen nunnaluostarin. Linnan kappeli on muisto tältä ajalta, tosin sen ulkoasu on vuosien varrella muuttunut. Silti aika tuntuu pysähtyneen, kun kappeliin astuu.

Linnan nykyinen ulkoasu on rokokoo-tyyliä 1700-luvulta. Silloinen isäntä kreivi Otto Thott on jättänyt linnaan pysyvän peukalonjälkensä. Hän oli melkoinen taiteen ja huonekalujen keräilijä ja vierailija saa ihailta muun muassa Alankomaista tuotuja taide-arteita. Otto Thottin perintönä Gavnon linnassa on Pohjoismaiden suurin yksityinen taidekokoelma.

Taiteenystävä voi viettää linnan käytävillä tunteja, luvassa on sekä meritaidetta että muutokuvia. Vähemmän taidetta tuntevaa huvittaa Otto Thottin itselleen maalauttama ”julkiskokoelma”. Hän halusi taidemuotokuvat kaikista kuuluisuuksista. Mies maalautti teokset saman kokoisiksi ja ne ripustettiin jonoon yhteen linnan käytävistä. Käytävällä näkee 1600- ja 1700-luvun kuuluja kirjailijoita, filosofi ja tiedemiehiä kuin aikansa ”suosikkijulisteissa”.

Linna kiehtoo vaikka taide ei kiinnostaisikaan. Vierailija pääsee kuristamaan myös muutamiin linnan huo-

MISSÄ JA MITEN?

Gavno sijaitsee lähellä Naestvedin kaupunkia, samalla saarella kuin Kööpenhamina, noin tunnin ajomatkan päässä Tanskan pääkaupungista. H.C. Andersen Oden-sehin ajaa noin tunnin ja vartin ja Århusiin taas noin kaksi ja puoli tuntia. Gavnessä on ilmainen parkkipaikka. Linna on avoinna syyskuun loppuun asti klo 10-16 ja lokakuusta joulukuun loppuun klo 10-20. Pääsymaksu aikuisilta on 65 tanskan kruunua eli noin yhdeksän euroa aikuisilta ja 35 tanskan kruunua eli vajaa viisi euroa lapsilta. Lokakuusta eteenpäin hinnat ovat edullisemmat eli noin kolme euroa kaikilta.

Lisätietoa hinnoista, sijainnista ja linnasta internetistä osoitteesta www.gavnoe.dk

neisiin. Nähtävillä on huone, missä kuningas Frederik V on yöpynyt sekä kreivitär Thottin makuuhuone. Henkeäsalpaavan kaunis on ylellinen ruokasali, johon on nähtävillä katettu upea 18-hengen juhlahakkaus.

Romanttinen ruusutarha

Välttämättä Gavnessa ei tarvitse mennä linnan sisälle. Jo puutarhasa riittää katseltavaa. Gavno on kuulu keväisestä tulppaaniloisteesta, jota niin tankalaiset kuin hollantilaiset huippupuutarhurit rakentavat puutarhaan joka kevät. Puutarhassa on peräti puolimiljoonaa kukkasipulia. Myös loppukesästä puutarha loistaa, sillä myös ruusut ovat Gavnon ylpeys.

Alunperin myös Gavnon puutarha on rakennettu miellyttämään Otto Thottin silmää. Hän halusi puutarhastaan ranskalaistyyllisen barokkipuutarhan ja sellaisen hän myös sai. Edelleen osa puutarhasta ja sen puista on peräisin 1700-luvulta, mutta sitä myös uudistettiin 1800-luvulla

muodin mukaisesti enemmän englantilaistyylliseksi.

Puutarhasta löytää hauskoja yllätyksiä. On mukava kurkistella vanhaan leikkikupaan, joka on rakennettu pikkuiselle paroonitar Julie Reedtz-Thottille vuonna 1846. Puutarhan perältä löytyy myös jotakin poikien mieleen, nimittäin palokuntamuseo, jonne on kerätty vanhoja paloautoja ja muuta sammutusvälineistöä. Hieman herkempää silmää miellyttävät puutarhan perhoshuoneen 600 eksoottista jättiperhosta, joiden siipien lepatuksen voi lähes kuulla. Perhoshuoneen vieressä on myös tarha, jossa voi käydä siittämässä ystävällisiä afrikkalaisia vuorikauriita.

Jos lapset eivät jaks ihastella puutarhaa ja linnan taidearteita, he voivat päästellä höyryjä puistoon rakennetussa merirosvomaassa.

Terhi Paavola

